

ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

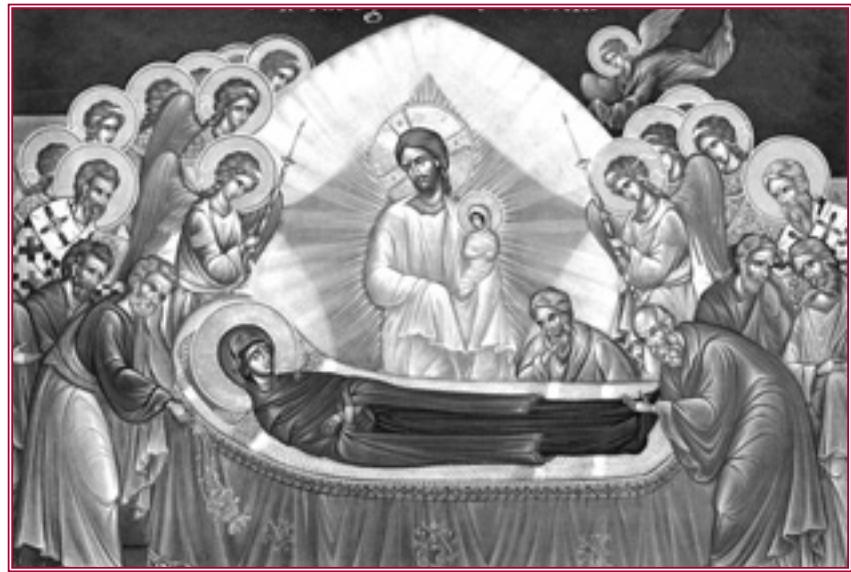

«... καὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτέρησαμεν».

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΙΔΑΧΗΣ
ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΤΙΜΗ 0,50 €

ΦΥΛΛΟ 10

ΕΤΟΣ Β' • 2003
ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ο Γλυκασμός των Αγγελών

Π.Β.Πάσχου

ην ὡρα ποὺ σημαίνουν οἱ καμπάνες τῆς Παναγίας, ἡ τὴν ὡρα ποὺ ἀκοῦμε στὶς ἐκκλησιαστικὲς ἀκολουθίες μας τὸ ὄνομα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, δοῖοι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ κάνουμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Τοῦτο σημαίνει πὼς συμφωνοῦμε δοῖοι μὲ τὸν Ὅρο τῆς Τριτῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ «ὅμολογοῦμεν τὴν ἀγίαν Παρθένον Θεοτόκον». Ἀκόμη, πὼς τὴν παρακαλοῦμε καὶ τὴν ἵκετεύουμε σὰν Μητέρα τοῦ Θεοῦ νὰ μεσιτεύει καὶ νὰ πρεσβεύει γιὰ μᾶς τὸν Κύριο καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ἀπειρες παραφυάδες τῶν Διαμαρτυρομένων, ἀνάμεσα στὸν ὄποιους καὶ οἱ σοβαροφανεῖς μάρτυρες τοῦ Ἱεχωβᾶ, ἀρνοῦνται ὄποιαδήποτε τιμὴ στὴν Παναγία. Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ πάλι πέφτουν στὸ ἄλλο ἄκρο, θεοποιῶντας σχεδὸν τὴ Θεοτόκο μὲ τὴ Μαριολογία καὶ τὴ Μαριολατρεία τους. Ἡ Ὁρθοδοξία δύμως τὴν τιμᾶ καὶ τὴν ἀνεβάζει στὸ πιὸ ψηλὸ σκαλὴ τοῦ σεβασμοῦ τῆς, πάνω ἀπὸ δοὺς τοὺς ἀγίους καὶ πάνω ἀπὸ δλους τοὺς ἀγίους καὶ πάνω ἀπὸ δλα τὰ τάγματα τῶν ἀγίων Ἀγγέλων: εἰναι ἡ «ἀγία ἀγίων μετέζων» καὶ ἡ «τιμιωτέρα τῶν Χερουβίμ καὶ ἐνδοξότερα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ». Εἰναι ἡ Κεχαριτωμένη, ποὺ ἔδιωξε τὸ φαρμάκι καὶ τὴν ἀμαρτία τῆς Εὕας. Εἰναι ἡ Γυναίκα, ποὺ ἔδιωξε τὴν ἀνισότητα τῶν δύο φύλων. Εἰναι τὸ καύχημα τῶν

γυναικῶν καὶ τοῦ κόσμου ὀλάκερου. Εἰναι ὅτι καλύτερο εἶχε ἡ γῆ μας, γιὰ νὰ προσφερθεῖ καὶ νὰ γεννήσει τὸν ἴδιο τὸ Θεό μας. Εἰναι ἡ μητέρα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπομένως καὶ ἡ μητέρα τοῦ κάθε Χριστιανοῦ. Εἰναι τὸ σκῆπτρο καὶ ἡ δόξα τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἰναι ἡ Μάνα μας ἡ Παναγία, πρὸς τὴν ὄποια καταφεύγουμε στὶς δύσκολες τὶς ὡρες, ὀνομάζοντάς την: Ρόδον τὸ Ἀμάραντον, Κλίμακα ἐπουράνιον, Κόσμον Καταφύγιον, Μυστικὸν παράδεισον, Προστασία τῶν Χριστιανῶν, Γρηγοροῦσα, Γοργοεπήκοον, Οδηγήτρια, Παραμυθία τῶν πενθούντων, Ταχεῖαν ἀντίληψιν, Ἐλευθερώτρια, Σκέπη τοῦ Κόσμου, Χαρὰ τῶν θλιβομένων, Προστάτιν τῶν ἀδικουμένων, Ἐλπίδα τῶν Χριστιανῶν, Ἐπίσκεψιν τῶν ἀσθενούντων, Βακτηρίαν τῶν τυφλῶν, Ἀγκυραν τῶν ναυτικῶν μας... Εἰναι ἡ χαροπούπη μας ἡ τὸ χαροποὶὸν πένθος μας· γι' αὐτὸ καὶ τῷρα ποὺ γιορτάζουμε τὴ Θεία Κοίμησή της, ἡ μυστικὴ εὐωδία της μπαίνει ὡς τὸ μεδούλι μας, πλημμυρίζει τὴν καρδιά μας. Καὶ ἀντὶ νὰ θλιβόμαστε, πανηγυρίζουμε καὶ φάλλουμε κατανυκτικά:

Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε· μετέστης πρὸς τὴν ζωὴν, μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σαῖς λυτρουμένη ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

Ἐ φυγε ἐνα ἀκόμη ἐκκλησιαστικὸ ὅπως τὸ χρονολογικὸ ἔτος, ποὺ φεύγει δίχως γυρισμό, ἀφήνοντας πίσω του λίγες χαρὲς καὶ πολλὰ συντρίμμια... Τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἔτος ξανάρχεται γιατὶ εἰναι ἡ «ἀνοικτὴ» πρόσκληση, ἡ συνεχῆς κλήση τοῦ Θεοῦ γιὰ δλους ἐκείνους ποὺ δρόνος ροκανίζει τὴ σωτηρία τους. Τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἔτος εἰναι ὁ λειτουργικὸς κύκλος, ἡ παιδεία καὶ ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ «ἐν χρόνῳ» ὑπόμνηση καὶ πρόγευση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ συγχρόνως εἰναι ἡ κατάρρηση τοῦ χρόνου. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀναφορά μας γίνεται στὴν αἰωνιότητα καὶ σὲ δσους βρίσκονται ἡ πέρασαν σ' αὐτὴν· οὐσιαστικὰ, εἰναι ἡ κοινωνία μας μὲ τὴν αἰωνιότητα, μὲ τὴ σωτηρία, μὲ τὴν ἀγάπη, μὲ τὸ Θεό! Γι' αὐτὸ καὶ στὶς θλίψεις μας ζητοῦμε τὴ στήριξη. τὴν ἀρωγή τῶν ἀδελφῶν μας ἀγίων καὶ ἰδιαίτερα τὴ θαλπωρὴ καὶ τὴν παρηγορὰ τῆς Μητέρας ὅλων μας, τῆς Παναγίας. Δὲν εἰναι τυχαῖο τὸ δτι τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἔτος κλείνει μὲ ἔορτὴ τῆς Παναγίας, τὴν σεπτὴν Κοίμησή της, καὶ ἀρχίζει πάλι μὲ ἔορτὴ της, τὸ Γενέθλιο. Εἰναι ἐκείνη ποὺ δεσπόζει μέσα στὸ Λειτουργικὸ χρόνο, ποὺ βρίσκεται πάντοτε ἐκεὶ ποὺ τὴ χρειάζεσαι.

Εἰναι ἐκείνη ποὺ ἀκούει τὸν πόνο μας καὶ δέχεται τὸν γογγυσμό μας. Εἰναι

ἐκείνη ποὺ σιωπᾷ, ἀλλὰ δὲν κωφεύει. Ὁλόκληρη ἡ ζωὴ της κύλισε μέσα στὴ σιωπή... «Διετήρει πάντα τὰ ρήματα... ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς». Ὁποιος ἀγαπᾷ, δὲν χρειάζεται νὰ μιλήσει· μιλάει ἡ ἀγάπη. Η λύπη στὴν καρδιά της γίνεται χαρά, στὰ χείλη της ὁ πόνος γεννάει τὴν ἐλπίδα: «εἰ καὶ σταυρὸν ὑπομένεις, σὺ υπάρχεις ὁ Γίδης καὶ Θεός μου», ἀναφωνεῖ βλέποντας τὸν Γίό της κρεμασμένο στὸ σταυρό.

Ἄν εἰναι κάτι ποὺ λείπει ἀπὸ τὸν σημερινὸ κόσμο εἰναι αὐτὴ ἡ σιωπή! Οχι ἡ ἀπουσία, οὔτε ἡ ἀδιαφορία, ἀλλὰ ἡ παρουσία ἀγάπης, ἡ παρουσία ἀγωνίας γιὰ τὴ σωτηρία, ἡ πραγματικὴ στάση καὶ ἀντίσταση στὰ πράγματα καὶ τὶς καταστάσεις, ποὺ δὲν ἐκφράζεται μὲ πολλὰ καὶ μεγάλα λόγια, ἀλλὰ μὲ τὴν προσευχή, μὲ τὴν ἀλήθεια, μὲ τὴν ἀγάπη. Ο ἄνθρωπος σύμερο προσπαθεῖ νὰ καταξιωθεῖ, νὰ ἐπιβληθεῖ, νὰ κερδίσει, νὰ μιλήσει μέσα ἀπὸ τὴν πολυλογία, τὴ δημοσιότητα, τὶς σύγχρονες μορφές ἐπικοινωνίας, δὲν μπορεῖ δύμως νὰ κινηθεῖ καθόλου στὸ χῶρο τῆς σιωπῆς, κι ὅπου τὴ βρίσκει τὴν προσερνάει σὰν μειονεξία. Ἡ ἀνάγνωση τῆς σιωπῆς εἰναι ἔνα χάρισμα ποὺ ἀπουσιάζει, δσο ἀπουσιάζουν ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ εἰλικρίνεια. Η σιωπὴ εἰναι μία ἀρετὴ ποὺ μόνο στὴν Παναγία βρῆκε τὴν ἀπόλυτη ἐκφραστή της!

ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟΙΣ

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

«Γιατέρ τοῦ ρυσήναι ήμᾶς ἀπὸ πάσης
χλύψεως, ὁργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν».

Kάθε καινούργια μέρα ποὺ
ζέρχεται ἀνακαλύπτουμε
καινούργιους κινδύνους, ποὺ ἀπει-
λοῦν τὴν ζωὴν μας καὶ τὴν σωτηρία
μας. Μαθαίνουμε ἀδιάκοπα γιὰ
θεομηνίες, πολέμους, δυστυχήματα,
ἐγκλήματα. Μαθαίνουμε τὸ κάθε τι
ποὺ συμβαίνει στὸν κόσμο. Κι αὐ-
τὴ ἡ γνώση μᾶς ὀδηγεῖ στὴν ἀβε-
βαιότητα, τὴν ἀνησυχία, τὸ ἄγχος.
Νιώθουμε ἀνασφαλεῖς μέσα στὸ
σπίτι μας. «Ἐνας ἀδιάκοπος φόβος
κυριαρχεῖ στὴν ψυχὴ τοῦ σημερινοῦ
ἀνθρώπου. Μιὰ καχυποφία. Δὲν
ξέρει ἀπὸ ποιόν, πότε καὶ πῶς θὰ
κινδυνεύσει.

Μέσα στὸν κόσμο αὐτὸν πόσο
νιώθουμε ἀπαραίτητο νὰ πλησιά-
σουμε τὸ Θεό μὲ φρόνημα νηπίου!
Μὲ τὴν αἴτηση αὐτὴ ὁ πιστὸς ζητᾷ:
α) Νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὶς ποικίλες
ὑλικὲς ἀνάγκες τῆς ζωῆς. Αὐτὲς τὶς
ἀνάγκες τὶς νιώθει ἰδιαίτερα ὁ ση-
μερινὸς ἀνθρωπος. Γιατὶ ἐνῶ ζεῖ σὲ

μιὰ κοινωνία ποὺ ἴκανοποίησε ὅσο
ποτὲ ἄλλοτε τὶς ύλικες ἀνάγκες τοῦ
ἀνθρώπου, ζεῖ τὸ δράμα τῶν ἀτέ-
λειωτων ἀναγκῶν. Ὁ σημερινὸς
ἄνθρωπος ἴκανοποιεῖ μία ἀνάγκη
καὶ δυὸς καινούργιες παρουσιάζο-
νται.

Ἡ θλίψη, ὁ κίνδυνος, ἡ ἀνάγκη
εἶναι πειρασμὸς καὶ δοκιμασία τοῦ
πιστοῦ. Ὁ ἀνθρωπὸς τοῦ Θεοῦ δὲν
βάζει μόνος του τὸν ἔαυτό του σὲ
πειρασμὸν καὶ δὲν προκαλεῖ τὴν
ὅργη τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ὅταν τὸν
βρεῖ ὁ πειρασμός, τὸν σηκώνει καὶ
παρακαλεῖ τὸν Θεό νὰ τὸν βοηθή-
σει, κι ἀν εἶναι γιὰ τὴν ὥργη του νὰ
τὴν σταματήσει.

Προσέχει «μήποτε ὁρισθῇ Κύ-
ριος». Ἐδῶ γεννᾶται τὸ ἔρωτημα:
Πόσο νὰ προσέξει ὁ ἀνθρωπὸς; Πό-
σο νὰ σηκώσει τὴν θλίψη του καὶ τὶς
ἀνάγκες τοῦ βίου; Πῶς νὰ ξεφύγει
τὸσους κινδύνους ποὺ τὸν ἀπει-
λοῦν; Γι' αὐτὸ προσεύχεται καὶ δέε-
ται. «Οχι τόσο μόνος του, ἀλλὰ στὴ
σύναξη τῆς Ἐκκλησίας, στὴ Θεία
Λειτουργία. Παρακαλοῦμε ὅλοι μα-
ζί, καὶ ὅλοι γιὰ ὅλους.

«Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ δια-
φύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι».

H δέηση αὐτὴ εἶναι σὰν συνέ-
χεια καὶ σὰν συμπλήρωση
τῆς προηγούμενης. Τὸ νέο ποὺ κο-
μίζει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στὸν κόσμο
εἶναι ἡ χάρη. Τὸ χαροποὶ μήνυμα
τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὸ μυστήριο
τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ χάρη. Βασί-
λειο τῆς χάρης εἶναι ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν. «Ο νόμος διὰ Μωϋσέως
ἔδοθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο», γράφει
στὸ προοίμιο τοῦ Εὐαγγελίου του
ὁ Ἰωάννης. Αὐτὸ πεῖ πώς ὁ Ἰη-
σοῦς Χριστὸς. «Ἑρεντς εἰς τὸν αἰώ-
να», ιερούργησε καὶ ιερούργει,
ῶστε νὰ εἶναι πιὰ παντοτὸν σὲ μᾶς
γεγονὸς ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου
καὶ ἡ χάρη τῆς σωτηρίας.

«Ἄρα ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου
εἶναι χάρη καὶ δωρεὰ τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ
δὲ Παῦλος τὸ ὑπερτονίζει ὅτι «χάρι-
τι ἐστε σεσωσμένοι». Γιὰ μᾶς τοὺς
χριστιανοὺς αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν
σωζόμαστε μήτε μὲ τὰ ἔργα, μήτε μὲ
τὴν ἀρετὴν μας, ὅση κι ἀν εἶναι, ἀλλὰ

μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι ὁ
σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ. Καὶ σωτηρία εἶναι νὰ ξα-
ναγίνουμε παιδιά τοῦ Θεοῦ, νὰ ξα-
ναβροῦμε τὴ θέση μας ἀπέναντι στὸ
Δημιουργό μας, ποὺ τὴν χάσαμε
ἐξαιτίας τοῦ προπατορικοῦ ὄμαρ-
τήματος: νὰ λυτρωθοῦμε ἀπὸ τὸ βά-
ρος τῆς ἀμαρτίας, ποὺ πιέζει τὴν ψυ-
χὴ μας· νὰ ζήσουμε τὴ χαρὰ τῆς δι-
καιίωσής μας ἀπὸ τὴν καταδίκη μας
στὸ θάνατο.

Στὴ δέηση αὐτὴ ποὺ μιλᾶμε
πρόσωπο μὲ πρόσωπο στὸ Θεό,
παρακαλοῦμε νὰ μᾶς βοηθήσει καὶ
νὰ μᾶς φυλάγει μέσα σὲ ὅλα, γιὰ
τὰ ὅποια τὸν παρακαλέσαμε ὡς
τώρα, νὰ μᾶς ἐλεήσει καὶ νὰ μᾶς
σώσει μὲ τὴ χάρη του, ποὺ εἶναι
καὶ ἡ σοφία καὶ δύναμή του. «Οχι
ἐπειδὴ εἶναι σοφὸς καὶ δυνατός,
μᾶς σώζει μὲ τὴ χάρη του, ἀλλὰ
ἐπειδὴ μᾶς ἀγαπᾶ καὶ θέλει, γι'
αὐτὸ ἔρει κάθε τρόπο κι ἔχει ὅλη
τὴ δύναμη νὰ μᾶς σώσει. ■

ΕΡΑΝΙΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΗΣΑΥΡΟ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

(Λέξις, Φράσεις γνωμικά, ἀποφέγματα τῆς Βίβλου,
ἐν χρήσει στὴν καθημερινή μας ζωή)

Παναγ. Παπαδόπουλου,
Θεολόγου, τ. Γυμνασιάρχου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
‘Η σημασία καὶ ἡ ἀξία τῆς
Αγίας Γραφῆς

Κανένα βιβλίο στὸν κόσμο δὲν
ἄσκησε τόση εὐεργετικὴ ἐπίδραση
καὶ δὲν διαβάστηκε τόσο πολύ, δοῦ οὐ
Βίβλος, δηλαδὴ η Παλαιὰ καὶ η Καινὴ
Διαθήκη. Αὐτὸ ὀφείλεται στὸ γε-
γονὸς ὅτι μέσα στὰ ιερὰ κείμενα τῶν

θείων Γραφῶν ὑπάρχουν
ἀποθησαυρισμένες οἱ
ὑπέροχες ἡθικὲς διδα-
σκαλίες καὶ ὑψηλὲς ἔν-
νοιες γιὰ τὸ Θεό, τὸν κόσμο καὶ τὸν
ἀνθρώπο.

Ἡ Φιλοσοφία, μέσα ἀπὸ τὴν ὁ-
ποίᾳ ἐκφράζεται ὁ ἀνθρώπινος στο-
χασμός, παρὰ τὴ μεγάλη της ἴστορία,
δὲν μπόρεσε νὰ δώσει πληρέστερη
ἔννοια τῆς ὑπάρχεως τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τοῦ κόσμου, νὰ καθορίσει μὲ
πληρότητα τὸ σκοπό του, νὰ τοῦ δώ-
σει καλύτερη βάση ἀπὸ ἐκείνη που
θέτει ἡ Βίβλος. Οἱ ἀρχὲς καὶ ἀξίες
ποὺ ὑπάρχουν στὴν Α.Γ. δὲν ξεθώ-
ριασαν καὶ δὲν μαράθηκαν μὲ τὸ πέ-
ρασμα τοῦ χρόνου, ἀλλὰ ἔχουν μιὰ
διαχρονικότητα γιὰ ὅλους τοὺς ἀν-
θρώπους καὶ δὲν τὶς ἐποχεῖς. Αὐτὸ
όφείλεται στὸ γεγονὸς ὅτι, ὅπως πι-
στεύουμε, προέρχονται ἀπὸ τὴν
ἀπόλυτη αὐθεντία ποὺ εἶναι ὁ Θεός.

«Ἡ Α.Γ. εἶναι ἔνα ἀπέραντο πέ-
λαγος μὲ μαργαριτοφόρον, ἀλλὰ πο-
λύπλοκον βυθόνα πέλαγος μὲ διά-
φορα πνευματικὰ βάθη. Ἄλλα εἶναι
προσιτὰ εἰς τοὺς ἀπλούς καὶ ἀλλὰ
χρειάζονται ἴκανοὺς καὶ πεπειραμέ-
νους δύτας διὰ νὰ τὰ ἐξιχνιάσουν. Ὁ
Θεός εἶναι αὐτὸς ποὺ καθιστά προ-
σιτὰ ‘τὰ ἀδηλα καὶ τὰ κρύψια’ βάθη
τῆς σοφίας Του, εἰς δόσους ἔχουν κα-
θαρὰν καρδίαν καὶ ἀγαθὴν προαιρε-
σιν». (Στ. Σάκκου: «Ἡ ἔρευνα τῆς
Γραφῆς», Θεσ/νίκη 1969, σελ. 11).
Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ ἔρευνα καὶ μελέ-
τη τῆς Α.Γ. προϋποθέτει βαθιὰ πίστη

στὸ Θεό, καθαρὴ καρδιά, καὶ τὸ θεῖο φωτισμό. Γι'
αὐτὸ καὶ οἱ πατέρες τῆς
Ἐκκλησίας, πρὶν ἀπὸ τὴν
ἀνάγνωση τῆς Α.Γ., ἔκαναν τὴ δέηση
πρὸς τὸ Θεό: «Ἐλλαμφον ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν καὶ φώτισόν μου τὸ
σκότος».

Ο ὁρθόδοξος ἐλληνικὸς λαός, μέ-
σα στὴ μακραίων ἴστορική του πο-
ρεία, ἐντύρφησε στὸ πνεῦμα τῆς Βί-
βλου καὶ γαλουχήθηκε μὲ τὰ νάματα
τῆς Θείας Ἀποκάλυψης γιὰ τὴ σωστὴ
διαπαιδαγώγηση καὶ τὸν ὄρθο προ-
σανατολισμὸν τοῦ βίου του. Αὐτὸ
πραγματοποιήθηκε μὲ τὴ συμμετοχὴ
στὴ Θεία Λατρεία, τὴν ὄρθοδοξὴν χρι-
στιανικὴν ἀγωγὴν καὶ μελέτη τῆς Α.Γ.
Ο ὀνεκτίμητος πλοῦτος ποὺ περιέ-
χει ἡ Α.Γ. μᾶς ἐπιτρέπει νὰ τὴν πα-
ρομοιάσουμε μὲ «χρυσὸ μεταλλεῖο»
ἀπὸ δύο δίνεται ἡ δυνατότητα στὸν
κάθε μελετητὴν νὰ «ἔξιρύξει ψήγμα-
τα χρυσοῦ», δηλαδὴ πολύτιμες θρη-
σκευτικές, ἡθικές καὶ πνευματικές
ἀλήθειες καὶ νὰ διαμορφώσει μιὰ
διοληγραμένη προσωπικότητα.

Κάποιες φράσεις τῆς Α.Γ. ἔχουν
ἰδιαίτερο νόημα καὶ περιεχόμενο καὶ
γι' αὐτὸ χρησιμοποιοῦνται στὴν κα-
θημερινή μας ζωὴν μὲ τὴ μορφὴ λέξε-
ων, ὥρην, ἀποφθεγμάτων ἡ γνω-
μικῶν, σὲ ἀνάλογες περιστάσεις.

Ο σκοπὸς γιὰ τὸν ὄποιο σκεφθή-
καμε καὶ ἀποφασίσαμε νὰ γράψουμε
μὲ τὴν παροῦσα ἐργασία εἶναι δι-
πλός: Πρῶτον, νὰ ἐντοπίσουμε καὶ
νὰ καταγράψουμε τὶς διάσπαρτες

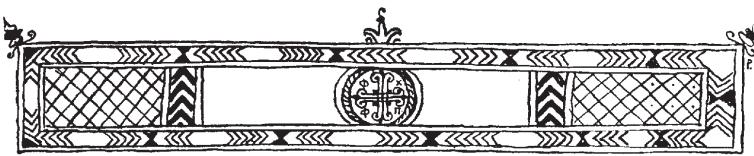
μέσα στὰ ιερὰ κείμενα τῆς Βίβλου
φράσεις καὶ ρήσεις, ἔρμηνεύοντας
καὶ ἐξηγώντας τὴ σημασία τους καὶ,
δεύτερον, νὰ δώσουμε τὸ ὄρθισμα σ'
ἐκείνη τὴν κατηγορία τῶν ὄρθιδοξων
χριστιανῶν, ποὺ εἶναι σὲ ὅλα, γιὰ
θόλου, ἀσχολούνται μὲ τὴ δύναμη
στης Βίβλου, ὡστε μὲ ζῆλο καὶ καλὴ
διάθεση νὰ ἐγκύψουν στὴ μελέτη τῶν
θείων Γραφῶν, πράγμα ποὺ θὰ συ-
ντελέσει ἀποφασιστικά στὴν πνευ-
ματική τους οἰκοδομή.

Ἡ μεθοδολογία ποὺ μιλᾶμε
εἶναι ἡ ἔξης: Κατ' ἀρχήν, τὴν
ἀγιογραφικὴν φράση ποὺ θέλουμε
νὰ διαλύσουμε καὶ νὰ ἐπεξεργαστοῦ-
με, τὴν καταγράψουμε αὐτούσια, μὲ
ἀλφαριθμητικὴ σειρά. Στὴ συνέχεια πα-
ραθέτουμε ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βι-
βλίο τῆς Α.Γ., μέσα στὸ ὄποιο συ-
μπεριλαμβάνεται καὶ ἡ σχετικὴ ρήση,
στὴ γλώσσα τοῦ πρωτοτύπου κειμέ-
νου. Ακολουθεῖ σὲ ἀπλὴ καὶ κατα-
νοητὴ γλώσσα νὰ ἐλεύθερη ἀπόδοση
τοῦ κειμένου. Σ' αὐτὸ μᾶς βοήθησαν,
γιὰ μὲν τὰ κείμενα τῆς Π.Δ., ἡ ἔρμη-
νία

ANTIAIRETIKA

ΟΙ ΑΓΙΕΣ ΓΡΑΦΕΣ «ΞΕΝΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ»

Αρχιμ. Αύγουστίνου Γ. Μύρου, Δρ Θ.

Oταν οι ἄγιοι πατέρες στοὺς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες ἔχρειάζετο νὰ ἀντιμετωπίσουν τοὺς αἱρετικοὺς τῆς ἐποχῆς τους, ἔθεταν, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἔνα θεμελιῶδες ἐρώτημα, στὸ ὅποιο οἱ ἕδιοι ἀπαντοῦσαν τεκμηριωμένα. Τὸ ἐρώτημα ἦταν: Τί σχέση ἔχουν οἱ αἱρετικοὶ μὲ τὶς Ἀγίες Γραφές; Ἡ διαφορετικά, Ἐχουν δικαίωμα οἱ αἱρετικοὶ νὰ καταφεύγουν στὶς Ἀγίες Γραφές, γιὰ νὰ ἀποδεικνύουν ἀπὸ αὐτὲς ὅτι ὅσα πιστεύουν εἶναι ἀληθινά;

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ τὸ ἔθεταν οἱ ἄγιοι πατέρες, ἐπειδὴ οἱ αἱρετικοὶ τῆς ἐποχῆς τους, ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς σημερινούς, προσπαθοῦσαν νὰ ἀποδείξουν ἀληθινὲς τὶς δοξασίες τους στηριγμένοι στὴ θεοπνευστίᾳ τῶν Ἀγίων Γραφῶν. Τὸ ἔσχατο ἐπιχειρημά τους γιὰ κάθε ζήτημα ἀρχίζει μὲ τὴ φράση, «ἡ Γραφὴ λέγει...». Τὸ γεγονός αὐτὸ δεῖχνει ὅτι οἱ ἄγιοι πατέρες ἤξεραν νὰ ἀντιμετωπίζουν τὴν αἵρεση ριζοσπαστικά. Ἐπιχειροῦσαν δηλαδὴ νὰ ἀχρηστεύσουν τὸ κύριο καὶ βασικὸ ἐργαλεῖο ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ αἱρετικοί. Γι αὐτὸ καὶ ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν πραγματικὴ σχέση ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα στοὺς αἱρετικοὺς καὶ στὶς Ἀγίες Γραφές τῆς Ἐκκλησίας.

Τὶ εἶναι, λοιπόν, οἱ Ἀγίες Γραφές, καὶ μὲ ποιὲς προϋποθέσεις μπορεῖ κάποιος νὰ τὶς χρησιμοποιεῖ; Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο ἐρώτημα, ποὺ πρέπει νὰ ἀπαντηθῇ, γιὰ νὰ φθάσουμε ὑστερα καὶ σὲ ἐκεῖνο ποὺ τέθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχή. Γιὰ τοὺς αἱρετικοὺς γενικὰ οἱ Ἀγίες Γραφές εἶναι ἔνα καλοτυπωμένο βιβλίο καὶ τὸ μόνο θεόπνευστο, ποὺ τὸ ἔστειλε ὁ Θεός στὸν κόσμο, γιὰ νὰ τὸ διαβάζουν οἱ ἄνθρωποι καὶ μ' αὐτὸν τὸν μοναδικὸ τρόπο νὰ γνωρίζουν τὴν ἀλήθεια. Ἡ ἀπάντηση αὐτὴ εἶναι πολὺ γενικὴ καὶ ἀρκετὰ παραπλανητική. Δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωση ὅτι ἡ Βίβλος ἔπεισε ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ὡς ἔνα εἶδος ρομπότ καὶ ὑπῆρχε ἔτοι τελειοποιημένη πρὶν ἀκόμη δημιουργηθῆ ἡ Ἐκκλησία. «Οποιος ὅμως μελετᾷ προσεκτικὰ τὴν ἴστορία διαπιστώνει ὅτι ἡ Ἀγία Γραφὴ ὡς πρὸς τὴν ἐπικύρωση τῶν βιβλίων τῆς πῆρε τὴν τελικὴ τῆς μορφὴν ὑστερα ἀπὸ μακροχρόνιους ἀγῶνες μέσα στὴν Ἐκκλησία. Μὲ τὸ θέμα αὐτὸ τοῦ καθορισμοῦ τῶν κανονικῶν βιβλίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἀσχολήθηκαν ἀρκετοὶ ἄγιοι, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληροι Σύνοδοι τῆς Ἐκκλησίας. «Οσον ἀφορά στὴν Καινὴ Διαθήκη ὁ ἀρχαιότερος καὶ πλήρης κατάλογος τῶν βιβλίων τῆς συντάχθηκε ἀπὸ τὸν ἄγιον Ἀθανάσιο μόλις τὸ 367 μ. Χ. Ἡ Σύνοδος τῆς Λαοδίκειας, ποὺ συγκλήθηκε τὸ 363 μ. Χ., διακήρυξε ὅτι μόνον τὰ κανονικὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης μποροῦν νὰ διαβάζονται στὴν Ἐκκλησία. Ἀπαρίθμησε μάλιστα τὰ κανονικὰ βιβλία στὰ ὅποια δὲν συμπεριέλαβε τὴν Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου. Ἀργότερα, τὸ 397 μ. Χ., συγκλήθηκε ἡ Σύνοδος τῆς Καρθαγένης, ἥ διοιαί μᾶς ἔδωκε ἔνα πλήρη κατάλογο τῶν κανονικῶν βιβλίων,

στὸν ὅποιο συμπεριλαμβάνονταν ὅλα ὅσα ὑπάρχουν μέχρι σήμερα, μαζὶ καὶ ἡ Ἀποκάλυψη, ἐνῶ ἀποκλείστηκαν ἄλλα, ποὺ ἀπὸ πολλοὺς θεωροῦνταν θεόπνευστα.

«Ολη αὐτὴ ἡ θαυμαστὴ ἴστορία γιὰ τὴν πορεία τῆς Ἀγίας Γραφῆς στὴν τελικὴ τῆς μορφὴ μαρτυρεῖ ὅτι ὑπάρχει ἔνα ὑπέρτερο κριτήριο γιὰ τὴν αὐθεντία καὶ τὴν ἐγκυρότητά της. Κι αὐτὸ εἶναι ἡ Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ. Αὔτοι ποὺ μὲ τὸν φωτισμὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἔγραψαν τὰ βιβλία τῶν Ἀγίων Γραφῶν, αὐτοὶ ποὺ τὰ διαφύλαξαν ἀκέραια καὶ ἀνόθευτα, καὶ αὐτοὶ ποὺ ἔκριναν ποιὰ ἀκριβῶς βιβλία ἀνήκουν στὸ σῶμα τῶν κανονικῶν Ἀγίων Γραφῶν, ὅλοι αὐτοὶ δὲν ὑπῆρχαν μεμονωμένα καὶ ἀνεξάρτητα ἄπομα ποὺ ἐπέλεξε ὁ Θεός καὶ ἐνέπνευσε μὲ τὸ ἅγιο του Πνεύμα, ἀλλὰ ἐνεργὰ καὶ ἀγιασμένα μέλη τοῦ ζῶντος Σῶματος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Αὔτοὶ ὅλοι ὡς συνεργοὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἀφήσαν μέσα στὴν Ἐκκλησία ἀνεκτίμητη κληρονομιὰ τὰ βιβλία τῶν Ἀγίων Γραφῶν. Ἐπομένως οἱ Ἀγίες Γραφές ἀποτελοῦν ἀναπαλοτρίωτη περιουσία τῆς μίας, ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. «Οποιος δὲν ἀνήκει σ' αὐτὴν ἡ ἐξ αἰτίας τῆς αἱρέσεως ἔχει ἀποξενωθῆ ἀπὸ αὐτὴν σίγουρα παύει νὰ εἶναι καὶ κανονικὸς κληρονόμος τῆς πνευματικῆς της περιουσίας. Αὔτοι συμβαίνει μὲ τοὺς αἱρετικούς, οἱ ὅποιοι γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλοῦνται τὶς Γραφές.

Αὐτὸ ἦταν ἔνα ἀπὸ τὰ κύρια ἐπιχειρήματα τῶν ἀγίων πατέρων, μὲ τὸ ὅποιο ἀντιμετώπιζαν τοὺς ἔκαστοτε αἱρετικούς. Δειγματοληπτικὰ ἀναφέρουμε τὸ παράδειγμα τοῦ Τερτυλλιανοῦ, ὁ ὅποιος στὶς ἀρχές τοῦ 3ου μ. Χ. αἰῶνος ἔγραφε: «Ἐμεῖς ποὺ βαδίζουμε σύμφωνα μὲ τὸν Κανόνα τὸν ὅποιο οἱ Ἐκκλησίες παρέλαβαν ἀπὸ τοὺς ἀπόστολους, οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τὸν Χριστό καὶ ὁ Χριστός ἀπὸ τὸν Θεό, παραδεχόμαστε ὅτι ἡ λογικότητα τῆς θεοεώς μας εἶναι ξεκάθαρη, καθορίζοντας ὅπως εἶναι φυσικὸ ὅτι ὀφείλουμε νὰ μὴν ἐπιτρέπουμε στοὺς αἱρετικούς νὰ προσφεύγουν προκληπτικὰ στὶς Γραφές...» Ἐπειδὴ ἀκριβῶς δὲν εἶναι χριστιανοί, γι' αὐτὸ δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα στὴν χριστιανικὴ γραμματεία, καὶ θὰ μποροῦσε ἀκριβῶς νὰ λεχθῇ σ' αὐτούς: Ποιοὶ εἴσθε ἐστῆς; Πότε καὶ ἀπὸ ποὺ ἥλθατε; Ἐφ' ὅσον δὲν εἴσθε ἀπὸ μᾶς, τὶ δουλειὰ ἔχετε μὲ ὅτι εἶναι δικό μας; Ἐγὼ εἴμαι ὁ κληρονόμος τῶν ἀπόστολων...» (Adversus haereticos, XXXII).

Τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Τερτυλλιανοῦ μποροῦμε νὰ τὸ χρησιμοποιοῦμε καὶ σήμερα καὶ πάντοτε, ὅταν παραστῇ ἀνάγκη νὰ ἀντιμετωπίσουμε τοὺς αἱρετικούς, ποὺ θέλουν νὰ στηρίζονται στὴν αὐθεντία καὶ στὸ κύρος τῶν Ἀγίων Γραφῶν. Οἱ Ἀγίες Γραφές ἀποτελοῦν περιουσία τῆς Ἐκκλησίας καὶ κανένας αἱρετικὸς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὶς ἐπικαλῆται, ἐφ' ὅσον βρίσκεται ἐκτὸς Ἐκκλησίας.

ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο ΣΤΟΥΓΔΙΤΗΣ

Γεωργίου Τσακαλίδη, Δρ. Θεολογίας,
Σχολικοῦ Συμβούλου Θεσ/νίκης

Θαυμαστὴ ἴστορία γιὰ τὴν θεόδωρο τοῦ Στούδιου ἀνήκει στοὺς μεγάλους πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, δυστυχῶς ὅμως παραμένει ἀγνωστὸς σὲ πολλοὺς χριστιανούς. Υπῆρξε μοναχὸς τῆς Ὁρθόδοξης Ανατολῆς. Οἱ μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας ἀνθρώποι ἔχουν παρεξηγήσει τὸν μοναχισμό, τὸν ὅποιο θεωροῦν ὡς ἀποξενωμένο ἀπὸ τὴν κοινωνία θεομάρτυρος, ὡς φυγὴ ἀπὸ τὸν κόσμο, ὡς ἀρνηση καὶ ἐγκατάλειψη τοῦ κόσμου, ποὺ ἐλάχιστα προσφέρει στὸν κοινωνικὸ σύνολο. «Καὶ τί προσφέρουν οἱ μοναχοὶ στὴν κοινωνία;», τὸν ἀκοῦμε νὰ λένε. Θὰ ἦταν προτιμότερο νὰ μείνουν μέσα στὸν κόσμο καὶ ἀνέξαρτητα ἄπομα ποὺ τὸν κόσμο, ποὺ τὸν λόγο αὐτὸ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζονται καὶ νὰ δροῦν ἰεραποστολικὰ μέσα στὸν κόσμο καὶ ὅχι στὴ μοναστική τους ἔρημο. Όταν δὲν μείνουν μέσα στὸν κόσμο καὶ νὰ ἐργαστοῦν γιὰ τὸ καλό του». Δὲν εἴναι ὅμως λίγοι καὶ οἱ ἀνθρώποι τῆς Ἐκκλησίας ποὺ θὰ προτιμοῦσαν νὰ βλέπουν μοναχοὺς ἀναλογικὰ πρὸς τὸ δυτικὸ μοναχισμὸ νὰ ἐργάζονται καὶ νὰ δροῦν ἰεραποστολικὰ μέσα στὸν κόσμο καὶ ὅχι στὴ μοναστική τους ἔρημο. Όταν δὲν μείνουν μέσα στὸν κόσμο καὶ νὰ ἐργαστοῦν γιὰ τὸ καλό του, δὲν μείνουν μέσα στὸν κόσμο καὶ νὰ ἐργαστοῦν γιὰ τὸ καλό του». Δὲν εἴναι ὅμως λίγοι καὶ οἱ ἀνθρώποι τῆς Ἐκκλησίας ποὺ σκέφτονται κατὰ τὸν περιγραφέντα τρόπο. «Οποιος μελετᾷ τὸ βίο του θέτει σὲ ἐντελῶς διαφορετικὴ βάση τὸ ἐρώτημα τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς. Αναλογίζεται πόσο φτωχότερος ἀπὸ πάσης πλευρᾶς θὰ ἦταν ὁ κόσμος χωρὶς μοναχούς!

Ο Ἀγιος Θεόδωρος ὁ Στούδιτης γεννήθηκε τὸ 759 στὴν Κωνσταντινούπολη, ἀπὸ εὐλαβεῖς καὶ εὐκατάστατους γονεῖς. Εἶχε μεγάλη ἔφεση στὰ γράμματα καὶ σπουδαστεῖς προτορική, ποίηση, φιλοσοφία καὶ ἀλλες ἐπιστήμες. Δὲν προτίμησε ὅμως νὰ ἔχει κοσμικὴ καριέρα, ποὺ προσιωνιζόταν μὲ τὰ προσόντα ποὺ εἴχε λαμπρή, ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό του Ἰωάννη, τὸν μετέπειτα ἀρχιεπίσκοπο Θεοσαλονίκης καὶ ἀγιο τῆς Ἐκκλησίας μας, περιβλήθηκαν τὸ μοναχικὸ σχῆμα. Ότι θεῖος του Πλάτων ἦταν ἡγούμενος τῆς μονῆς του Σακουούδιων κοντὰ στὴν Προύσα καὶ ἐκεῖ ἐγκαταβίωσε ὁ Θεόδωρος. Αργότερα τὸν διαδέχθηκε στὴν ἡγούμενία. Άλλα γνωστὸς ἔγινε κυρίως ὡς ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Στούδιου, κοντὰ στὴν Κωνσταντινούπολη. Στὶς μέρες του ἡ μονὴ γνώρισε μεγάλες δόξες, ἀφοῦ ἔφτασε νὰ ἔχει χίλιους μοναχοὺς μὲ τερράστια προσφορὰ στὴν

κοινωνία τῆς Πόλης. Ἐπηρέασε ὅσο λίγοι παράγοντες τὶς ἔξελιξεις τῶν πραγμάτων στὴν αὐτοκρατορία, δίνοντας μὲ τὴν δυναμικὴ παρουσία τῶν μοναχῶν λύσεις σύμφωνες μὲ τὴν ὁρθόδοξη διδασκαλία.

«Ἡ γηγενεία του στὴ μονὴ Στούδιου

Παγκοσμιοποίηση-Κινήματα και 'Ανατροπές

Ως κατακλείδα τῆς προηγούμενης ἐπιφυλάξιμας μας εἴχαμε σημειώσει: "Γιὰ τὰ προβλήματα, ὅμως τὰ ὅποια δημιουργοῦνται μέσα ἀπὸ τὴν παγκοσμιοποίηση μέσα στὴν τριτοβάθμια ἐκπαίδευση θὰ ἀναφερθοῦμε στὸ ἔπομενο κείμενό μας". Καὶ τὸ προβλημα τοῦτο εἶναι ἄκρως ἐπικαίριο, ἐφ' ὅσον στὶς μέρες μας, διανύουμε περίοδο ἀπεργίας τῆς Πανεπιστημιακῆς διδακτικῆς κοινότητας, ἡ ὅποια θέτει ώς ἔνα, ἀλλὰ πρωταρχικό, αἴτημα τὴ σταδιακὴ οἰκονομικὴ ἔξομάλυνση τῆς καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἴσοτιμία τῆς μὲ τὰ παγκοσμίως δεδομένα κρατοῦντα.

Τὸ αἴτημα ἀκόμα βέβαια φαίνεται ὅτι καὶ δίκαιο καὶ θεμιτὸ εἶναι. Συμπαρασύρει, ἀσφαλῶς, μιὰ ὀλόκληρη σειρὰ ἐργαζομένων πρὸς τὴ διεκδίκηση, εὐλόγως ἡ ὄχι, τοῦ αὐτοῦ αἰτήματος. Τὸ οὐσιαστικὸ ὅμως ἐρώτημα, τὸ ὅποιο ἀναφύεται στὸ σημεῖο αὐτὸ σύγκειται στὸ γεγονὸς στὸ ἐὰν καὶ κατὰ πόσο τὸ συγκεκριμένο αἴτημα συνάδει καὶ συνοδοιπορεῖ πρὸς τὸ Ἀκαθάριστο Ἐθνικὸ Εἰσόδημα (Α.Ε.Ε.), καθὼς ἐπίσης στὸ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον συμβάλλει ἀφ' ἐνὸς μὲν στὴν ἀπόσβεση τοῦ Ἐθνικοῦ Χρέους τόσο πρὸς τὸ Διεθνὲς Νο-

μισματικὸ Ταμεῖο (Δ.Ν.Τ.), ὅσο καὶ πρὸς τρίτες χῶρες, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τὴν οἰκονομικὴν σύγκλισην τῆς χώρας μὲ τὰ ἐπιβεβλημένα δεδομένα τῆς Εύρωπαϊκῆς "Ενωσης, Εἶναι ἔνα ἐρώτημα, τὸ ὅποιον ἀγγίζει τὴν καρδιὰ τοῦ προβλήματος. Εἶναι ἔνα ζήτημα, τὸ ὅποιον ἀναδεικνύει περίτρανα τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν Παγκοσμιοποίηση μέσα στὴν Πανεπιστημιακὴ κοινότητα καὶ κατὰ φυσικὴ καὶ ἀναγκαία συνθήκη μέσα στὴν τριτοβάθμια ἐκπαίδευση.

Ποιὰ ὅμως εἶναι ἄραγε αὐτὰ τὰ προβλήματα καὶ ποιὲς οἱ συνέπειες, οἱ ὅποιες προέρχονται ἀπὸ αὐτά; Πρῶτον εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ ὑποβάθμιος τῆς τριτοβάθμιας ἐκπαίδευσης. Ο πανεπιστημιακὸς δάσκαλος, ὅπως καὶ κάθε ἄλλος δάσκαλος τῆς ὅποιας δήποτε βαθμίδας ἐκπαίδευσης, καλεῖται νὰ ἐπιτελεῖ λειτουργηματικὸ ὄχι ἐπάγγελμα. Τοῦτο σημαίνει τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἔργον του

δὲν εἶναι δουλειά, βλέπε δουλεία ἐπ' ἀμοιβῇ. Οσάκις ἡ ἀμοιβῇ προτάσσεται τοῦ ἔργου καὶ τοῦ καθήκοντος, αὐτομάτως καθίσταται δουλεία μὲ συνέπεια τὴν ὑποβάθμιση καὶ τὸν ὑποβιβασμὸ

σειρά τους, ἐκ τρίτου, ἀγραμμάτους μαθητὲς, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτὸι θὰ καταστοῦν ἀγράμματοι φοιτητές. Βρισκόμαστε σὲ ἔναν φαῦλο κύκλο.

"Οταν τὸ 1978 ἡ πολιτικὴ ὁδηγία, τὴν ὅποια ἀπέστειλε στὴν Ἐλλάδα ἡ τότε Εύρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.), καὶ βάσει τῆς ὅποιας ἡ Ἐλλάδα ἐκαλεῖτο νὰ προσαρμόσει τὸ ἐκπαιδευτικό της σύστημα στὴν παραγωγὴ ἐγγραμμάτων ἐργατῶν, κανεὶς ἀπὸ τοὺς τριακόσιους ἐθνοπατέρες, ὅπως καὶ σχεδὸν κανεὶς ἀπὸ τοὺς πανεπιστημιακούς, ἐκτὸς ἐλαχίστων περιπτώσεων, δὲν ἀντέρασαν βασιζόμενοι στὸ δόγμα ὅτι:

"ἀνήκομεν εἰς τὴν Εύρωπη". Τοὺς πικροὺς καρποὺς τῆς τότε δουλικῆς ὑποταγῆς μας στὴν Εύρωπαϊκὴ ὁδηγία καὶ τοῦ ραγιαδισμοῦ μας τοὺς δρέποντας καὶ τοὺς γενούμεθα σήμερα. Κανεὶς τότε δὲν διέθετε τὸν κοινὸν νοῦ γιὰ νὰ κατανοήσει τὸ γεγονὸς ὅτι στὶς νότιες μεσογειακὲς χῶρες, καὶ ἔνεκα τῶν ψυχικῶν καὶ ψυχολογικῶν παραμέτρων τῶν λαῶν τους, καὶ ἔνεκα τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν, ἀλλὰ καὶ ἔνεκα πληθώρας ἄλλων λόγων, ὅπως π.χ. κοινωνικῶν, οἰκονομικῶν, παραδοσιακῶν καὶ ἀλλων ὑποδομῶν ὑπῆρχε οὐσιώδης ἀδυναμία παραγωγῆς ἐγγραμμάτων

Αρχιμ. Παλαμᾶ Κουμάντου
Ph.D. London

πειες, ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ νὰ ἐθίζονται οἱ φοιτητές μας στὴν ἀμεριμνησία, στὸν ὠχαδελφισμὸ καὶ στὴν, κατὰ τὸ δυνατόν, εὔκολη, εὐχερέστερη καὶ ἀνευ κόπου καὶ πόνου ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ τους, ὁ ὅποιος δὲν εἶναι κανένας ἄλλος παρὰ μονάχα ἡ λήψη ἐνὸς πτυχίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ στὴ μὴ πρόσληψη οὐσιωδῶν καὶ ούσιαστικῶν γνώσεων, ἡ ὅποια ἔχει σὰν ἀπόδημα τὴν ἀλογη παραγωγὴ ἀγραμμάτων πτυχιούχων, οἱ δόποιοι πλέον μπαίνοντας στὴν παραγωγὴ ἀναπαράγουν μὲ τὴ

Συνέχεια στὴ σελίδα 5

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ
Λόγος εἰς τὸ Γενέσιον

«Ἄμπελι καλοκλήματο» ἐφύτωσε ἀπὸ τὴν "Αννα, κι ἔβγαλε ἀνδὸ σταφύλι γλύκα, πιοτὸ θεϊκό, νὰ τὸ πιον οἱ χωματένιοι ἀνδρῶποι νὰ ζήσουν στὸν αἰώνα. Ό Ιωακεὶμ καὶ ἡ "Αννα δοδήκανε σπορὰ «δικαιαστήνης» καὶ θερίσανε «καρπὸ ζωῆς». Φωτισθήκανε μὲ τὸ «φῶς τῆς γνώσεως» καὶ ψάξανε νὰ βροῦν τὸν Κύριο, καὶ τοὺς βρῆκε καρπὸς δικαιοσύνης. "Ας θαρρέψει ἡ γῆ καὶ «γιομίστε χαρὰ τὰ παιδιά τῆς Σιών γιὰ τὸν Κύριο καὶ Θεό σας», γιατὶ πρασίνισε ἡ ἔρημος. Ή στείρα καρποφόρησε. Ό Ιωακεὶμ καὶ ἡ "Αννα σὰ μυστικές κορφὲς βουνῶν σταλάξαν γλύκα. Νιώσε χαρά, εὐλογημένη "Αννα, γιατὶ γέννησες κορίτσι. Γιατὶ αὐτὸ τὸ κορίτσι ἡ γίνει μάνα τοῦ Θεοῦ, πύλη τοῦ φωτός, πηγὴ τῆς ζωῆς, καὶ θὰ ἔξαφανίσει τὸ ἔγκλημα τῆς γυναίκας. Τὸ πρόσωπο τοῦ κοριτσιοῦ αὐτοῦ

ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΙΤΩΝΑΡΙΟ

Κάποιος γέροντας ἔμενε στὴ Σκήτη καὶ ἀνεβαίνοντας στὴν Ἀλεξάνδρεια γιὰ νὰ πουλήσει τὸ ἐργάχειρό του βλέπει κάποιον μοναχὸ νεαρὸ νὰ μπαίνει στὸ καπηλεῖο. Μὲ αὐτὸ ὁ γέροντας στεναχωρήθηκε καὶ περίμενε ἔξω γιὰ νὰ τὸν συναντήσει ὅταν θὰ βγαίνει, πρᾶγμα ποὺ ἔγινε. Μόλις λοιπὸν βγῆκε ὁ νεώτερος, κρατώντας τὸ χέρι του ὁ γέροντας τὸν πῆρε ἰδιαίτερα καὶ τοῦ λέγει: -'Αδελφέ μου, δὲν ξέρεις ὅτι φορᾶς τὸ ἄγιο σχῆμα; Δὲν ξέρεις ὅτι οἱ παγίδες τοῦ διαβόλου εἶναι πολλὲς; Δὲν ξέρεις ὅτι καὶ ἀπὸ τὰ μάτια καὶ ἀπὸ τὴν ἀκοὴ καὶ ἀπὸ τὰ διάφορα πράγματα βλάπτονται οἱ μονα-

χοί ποὺ μένουν στὴν πόλη; Μή, σὲ παρακαλῶ, ἀλλὰ φύγε στὴν ἔρημο, ὅπου μπορεῖς νὰ σωθεῖς ὅπως θέλεις.

Αποκρίθηκε ὁ νεώτερος λέγοντας: -Πήγαινε, καλόγηρε, ὁ Θεὸς δὲ χρειάζεται παρὰ μόνο καθαρὲς καρδιές.

Τότε σηκώνοντας τὰ χέρια στὸν οὐρανό, εἶπε ὁ γέροντας.

«Δόξα σοι ὁ Θεός», γιατὶ ἔχω πενήντα χρόνια στὴ Σκήτη καὶ δὲν ἀπόκτησα ἀκόμη καθαρὴ καρδιά καὶ αὐτὸς ποὺ μπαίνοβγαίνει στὰ καπηλεῖα ἔχει ἀποκτήσει καρδιά καθαρὴ.

Στρεφόμενος στὸν ἀδελφὸ τοῦ λέει:

-Ο Θεὸς καὶ σένα νὰ σώσει καὶ μένα καὶ νὰ μὴ μ' ἀφήσει νὰ ντροπιαστεῖ ἡ ἐλπίδα μου.

ΤΑ ΕΝ ΤΩ ΝΑΩ

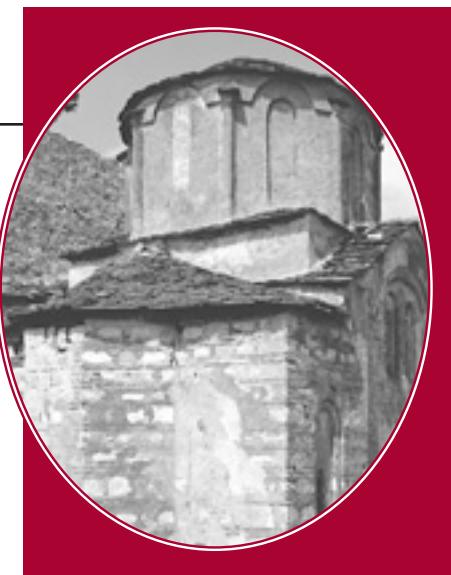
Ιερὸ Εὐχέλαιο

Οι μαθητὲς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς περιοδείας τους κήρυξταν τὴ μετάνοια καὶ «καὶ ἡλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευνον», ἀλειφαν μὲ λάδι πολλοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς γιάτρευαν. Ἡ πληροφορία αὐτὴ ποὺ μᾶς δίνει τὸ Εὐαγγέλιο ἐπιβεβαιώνει τὴ χρήση τοῦ ἐλαίου γιὰ τὶς περιπτώσεις τῶν ἀσθενῶν στὴν πρώτη ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα, χρήση ὅχι ἀπλῶς φαρμακευτικῇ ἀλλὰ μετάδοση μυστηριακῆς θείας δύναμης, ἐνῶ στὴν Ἐπιστολὴ τοῦ ἀγίου Ἰακώβου συνδυάζεται ὅχι μόνο μὲ τὴν σωματικὴ θεραπεία ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν. «Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος, καὶ ἡ ἀμαρτίας ἡ πεποιηκὼς ἀφεθήσεται αὐτῷ». Ἡ σύσταση λοιπὸν τοῦ μυστηρίου τοῦ Εὐχελαίου ἀνάγεται στὰ πρῶτα ἀποστολικὰ χρόνια καὶ ἀποβλέπει κυρίως στὴν ἵσηση τῶν σωματικῶν ἀσθενειῶν. Ἀρχισε ἀπὸ μία εὐχὴ, «εἰς ἔλαιον νοσούντων», ποὺ λεγόταν στὴ Θεία Λειτουργία, ἐνῶ στὴ σημερινή του μορφὴ ἔφθασε κατὰ τὸν ΙΓ’ αἰῶνα.

Συνδεδεμένο μὲ τὴ Θεία Λειτουργία, τὸ μυστήριο τοῦ Εὐχελαίου ἔχει τὴ μορφὴ τῆς διακρίνεται σὲ δύο μέρη, τὸν δρόμο καὶ τὴν τέλεση τοῦ μυστηρίου, ποὺ ἔχει ὡς ἔναρξη αὐτὴν τὴς Θείας Λειτουργίας, δηλαδὴ τὸ «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...», δπως γίνεται καὶ μὲ τὰ ἄλλα μυστήρια ποὺ ἥταν συνδεδεμένα μὲ τὴ Θεία

Λειτουργία, τὰ μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Γάμου. Ἀπὸ τὴν κατὰ γράμμα ἐρμηνεία τοῦ χωρίου τῆς Καθολικῆς Ἐπιστολῆς τοῦ ἀγίου Ἰακώβου, ποὺ λέει «προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας», ἐπικράτησε ἡ συνήθεια νὰ τελείται ἀπὸ περισσοτέρους ιερεῖς καὶ νὰ καταλήξει τελικὰ στὸν ιερὸ ἀριθμὸ ἐπτά. Ἡ ἀκολουθία ἀναπτύχθηκε μὲ βάση αὐτὸν τὸν ἀριθμὸ, γι’ αὐτὸν καὶ ὑπάρχουν ἐπτὰ ζεύγη ἀναγνωσμάτων, ἐπτὰ ἔκτενεις, ἐπτὰ εὐχές.

Στὴν πράξη ὅμως ἡ τέλεση τῆς ἀκολουθίας ἀποδείχθηκε δυσβάσταχτη. Ἡ μεγάλη τῆς διάρκεια, ἡ συχνὴ τέλεση τῆς στὰ σπίτια τῶν ἀσθενῶν καὶ κυρίως τὸ ἀπαραίτητο τῆς συμμετοχῆς ἐπτὰ ιερέων ὀδήγησαν, πρῶτα στὴν ἀποσύνδεσή τῆς ἀπὸ τὴ Θεία Λειτουργία κι ἔπειτα στὴ σταδιακὴ μείωση τῆς συμμετοχῆς τῶν ιερέων, ἀπὸ ἐπτὰ σὲ τρεῖς καὶ τελικὰ σὲ ἓναν. Ὁ δσιος Νικόδημος δ Ἀγιορείτης ἐρμηνεύοντας τὸν ΙΓ’ κανόνα τῆς ἐν Καρθαγένη Συνόδου, λέει ὅτι «καλύτερον γάρ εἶναι νὰ γίνεται τὸ μυστήριον καὶ ἀπὸ ἓνα μόνον ιερέα, πάρεξ νὰ τὸ ὑστεροῦνται παντάπασιν οἱ χριστιανοί καὶ μάλιστα οἱ ἀσθενεῖς, καὶ ἐνταυτῷ νὰ ὑστεροῦνται τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν, ὅποῦ χαρίζει εἰς αὐτούς. Ἔπειτα, ἀν ἔνας ιερεὺς μόνος ἐκτελῇ δλα τὰ ἄλλα Μυστήρια καὶ τὰ μείζονα τοῦ Εὐχελαίου, διὰ τὶ καὶ μόνος δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ θεῖον Εὐχελαίον;». Σήμερα ἔναντις τὴν ἀρχικὴ παράδοση τὸ Μυστήριο τοῦ Εὐχελαίου τελείται ἀπὸ ἓναν ιερέα, ὁ δποῖος ὅμως καλείται νὰ ἀντιμετωπίσει, συνήθως κατὰ βούλησιν, τὸ πρόβλημα

Τοῦ π. Χρήστου Ζαχαράκη

τοῦ δυσβάσταχτου μεγέθους τῆς ιερᾶς ἀκολουθίας.

Γιὰ τὴν τέλεση τῆς ἀκολουθίας τοῦ Εὐχελαίου χρησιμοποιοῦμε ὡς ἀπαραίτητα στοιχεῖα τὸ ἔλαιο (κανδήλα), ἀλεύρι καὶ ἐπτὰ κεριά. Τὸ ἔλαιο εἶναι τὸ σύμβολο τῆς χάρης τοῦ Ἄγιου Πνεύματος, τὸ δποῖο ίαται τὶς σωματικὲς καὶ τὶς ψυχικὲς νόσους. Ἡ χρήση τοῦ ἀλεύρου ἀποτελεῖ μᾶλλον ἐκσυγχρονισμὸν ἐνὸς παλαιοτέρου ἐθίμου, τῆς χρησιμοποίησης σιταριοῦ ἀντὶ ἀλεύρου. Ἡ χρήση τοῦ σιταριοῦ ἡ τοῦ ἀλεύρου ἔχει πρῶτα πρῶτα πρακτικὸ σκοπὸ, νὰ στερεώνονται πάνω τους ἡ κανδήλα καὶ τὰ κεριά, κι ἔπειτα τὴν παρασκευὴ τοῦ προσφόρου γιὰ τὴ Θεία Λειτουργία. Παρότι ἡ τέλεση τῆς ἀκολουθίας τοῦ Εὐχελαίου ἀποσυνδέθηκε ἀπὸ τὴ Θεία Λειτουργία, στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ δὲσμὸς αὐτὸς διατηρήθηκε, καὶ θεωρεῖται αὐτονόητη, μετὰ τὴν τέλεση τοῦ ιεροῦ Εὐχελαίου, ἡ προετοιμασία καὶ ἡ συμμετοχὴ στὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Τέλος δ ἰερέας χρίει τοὺς παρευρισκόμενους πιστοὺς μὲ τὸ ἀγιασθὲν ἔλαιο πέτωπο «διὰ τοὺς ἐντὸς λογισμοὺς» ἡ γιὰ νὰ ἀγιασθεῖ ὁ νοῦς καὶ τὰ χέρια γιὰ νὰ καθαρισθοῦν ἀπὸ τὶς πονηρὲς πράξεις.

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ...

Δὲν εἴμεθα οὕτε Νορβηγία, οὕτε Σουηδία, οὕτε Γερμανία, οὕτε καὶ Μ. Βρετανία. Τὸ δνειρο κάθε γονιοῦ στὶς νότιες μεσογειακὲς χῶρες εἶναι τὸ σπλάχνο του μόλις τελειώσει τὸ Λύκειο, ἀξίζει δὲν ἀξίζει, νὰ περάσει σὲ κάποια πανεπιστημιακὴ σχολή, ἀπὸ τὴν δποία θὰ λάβει ἔνα ἀνεπαρκέστατο καὶ ἀχρηστό πτυχίο, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι, ἔστω καὶ ἀγνοώντας το, ἡ Πολιτεία μὴ ἔχοντας δημιουργήσει τὶς κατάλληλες ύποδομές ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸ ἄντο πτυχίο αὐτὸ

ἀπὸ τὸ γπουργεῖο.

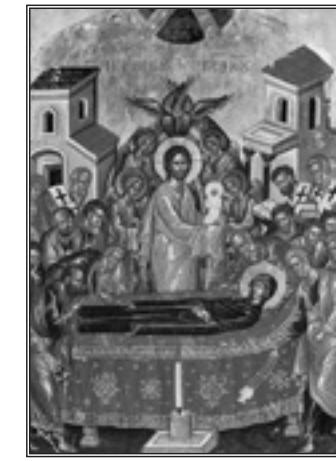
Τελειώνοντας, καλούμεθα δύο παρατηρήσεις νὰ τονίσουμε: Πρῶτον τὴν ἐπαναστροφή μας σὲ μιὰ δρθιολογικική, ἀλλὰ ὅχι δρθιολογιστική, ἐπανεξέταση σύνολου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, καὶ ίδιαίτερα αὐτοῦ τῆς τριτοβάθμιας ἐκπαίδευσης, καὶ δεύτερον τὴν ἐπανένταξή μας, ὡς ἐκπαιδευτῶν καὶ ἐκπαιδευομένων, στὸ χωροπλαίσιο τῆς Ελληνορθόδοξης παράδοσης καὶ ίδιαίτερα τῆς Κολλυβαδικῆς.

ΝΙΚΟΛΑΟΤ ΚΑΒΑΣΙΛΑ

Εἰς τὴν Κοίμησιν

Καὶ νὰ ποὺ πρόσφερε ἡ Παρθένος γιὰ χάρη δλου τοῦ κόσμου αὐτὴ τὴν ὑπέροχη δικαιοσύνη κι ἔγινε σ’ ἐμᾶς ἡ κάθαρση κι ὁ ἴλασμὸς κι ἔξαγνισε «ολόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος». Κι ὅπως ἡ φλόγα ἡ ὡφοτοχούσια μεταδίδεται σ’ δποῖο σῶμα συναντήσει, ἔτσι καὶ ἡ Παρθένος μετέδωκε σ’ δλους τὸ λαμπρὸ φῶς της. Υπάρχει μιὰ ἀναλογία ἀνάμεσα στὴν Παρθένο καὶ τὸν ἥλιο: τὸ φυσικὸ φῶς παρουσάζεται σὰν ὡραιότης τῶν δρατῶν πραγμάτων, χωρὶς νὰ ἀνήκει στὴ φύση δλων, γιατὶ τὸ ἔδωσε ὁ Θεὸς μόνο στὸ δίσκο τοῦ ἥλιου, παρόμοια ἀκριβῶς καὶ ἡ ὡραιότης τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅλο τὸ σεμνὸ μεγαλεῖο τῆς φύσεως καὶ ὅλη ἡ χάρη, ὅπως ἀνθοῦσε πρὶν νὰ χάσει ὁ ἀνθρωπὸς τὸ Θεό δ καὶ τὴν δποία θὰ είχε, ἀλλὰ δὲν είχε, ὅλα αὐτὰ βρέθηκαν συγκεντρωμένα μόνο στὴν Παρθένο καὶ ἐδικαίωσαν δλους τοὺς ἀνθρώπους, πρᾶγμα ποὺ δ Παῦλος εἶπε γιὰ τὸ Σωτήρα. Υπῆρξε ἔτσι ἡ Παρθένος θησαυρὸς ἡ περιουσία ἡ πηγὴ ἡ δὲν ξέρω πῶς ἀλλοιῶς νὰ τὸ πῶ τῆς ἀγιότητος δλων τῶν ἀνθρώπων.

· Ικέτης

Τὸ δειλινὸ μοῦ σβύνει τὶς ἐλαίδες, ὁ χρόνος τοῦ ἀγώνα λιγοστεύει· θαμώνει ὁ φόβος τὶς ἀχτίδες, νυχτώνει τιά· ζωὴ δὲν τερισσεύει... σύννεφα ἀσλώνονται οἱ στίχοι, ἥμερες τικρές, φομαντικὲς· ‘κι ὁ κόσμος χάλασε’, σκέψεις βουβές, ὡμές δὲν ἔζησα, δὲν τερισσεύει... ἔνας ικέτης εἶμαι...

Ράμνος

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ ΤΗΣ Π.Δ.

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΓΑΓΒΕ

Άπολυτος έμπιστοςύνη στὸ Θεό

Π αράλληλα μὲ τὴν εἰδωλολατρεία ὁ προφήτης Ἡσαΐας κακίζει καὶ τὴν πολιτικὴ τῶν συμμαχιῶν, τὴν συμμαχία δηλαδὴ μὲ τὰ ξένα εἴθην, γιὰ νὰ ἔχουν βοήθεια ἀπὸ τὰ ἔθνη αὐτά. Τὴν τακτικὴν αὐτήν, ὅπως εἶδαμε, τὴν πολέμησε καὶ ὁ προφήτης Ὁσηέ. Παρουσιάζει ὅμως μιὰ λεπτὴ διαφορὰ ἡ πολεμικὴ τοῦ Ὁσηέ καὶ τοῦ Ἡσαΐα πρὸς τὴν πολιτικὴ τῶν συμμαχιῶν. Ὁ Ὁσηέ πολεμεῖ τὴν τακτικὴν αὐτήν, γιατὶ, μὲ τὴν συμμαχία μὲ τὰ ξένα κράτη δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ εἰσαχθοῦν στὴν ἵερὴ γῆ τοῦ Κυρίου καὶ οἱ θεσμοὶ τῶν κρατῶν αὐτῶν. Ὁ Ἡσαΐας πολεμεῖ τὴν τακτικὴν συμμαχιῶν καὶ γι' αὐτὸν βέβαια τὸν λόγο, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὴν παράσταση τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔχει ως καδώς, ως ἀπολύτου δηλαδὴ Κυρίου καὶ παντοδυνάμου, τὴν πολεμεῖ κυρίως ως ἔλλειψη πίστεως στὸ Θεὸν καὶ πεποίθηση σὲ ἀνθρώπινες δυνάμεις. Εἶναι ἀδύνατος ὁ Γιαγβὲ καὶ προσφεύγουν σὲ ξένες δυνάμεις, ἀφοῦ μάλιστα αὐτὲς θέτουν σὲ κίνδυνο τὴν πιστή τους;

Σὲ μὰ ὥραία περικοπὴ παρουσιάζεται νὰ λέγει σ' αὐτοὺς ποὺ κατέφυγαν στὴν εἰδωλολατρικὴ Αἴγυπτο ποὺ τὴν ὑπελόγιζαν γιὰ τὸ ἴσχυρό της ἱππικὸ καὶ ζητοῦσαν βοήθεια ἀπὸ αὐτήν.

31,1 “Οὐαὶ εἰς αὐτοὺς ποὺ κατεβαίνουν εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ βοήθειαν!

Πρὸς τὸ ἱππικὸν στρέφουν τὰ βλέμματα καὶ στηρίζονται εἰς τὰ πολυάριθμα ἄρματα

καὶ εἰς τὸν ἵππον διότι εἶναι πολὺ ἴσχυροί,

καὶ δὲν προσβλέπουν τὸν ἄγιον τοῦ Ἰσραὴλ

καὶ δὲν ζητοῦν τὸν Γιαγβέ.....

3 Οἱ Αἴγυπτοι εἶναι ἀνθρώποι καὶ ὅχι Θεός, οἵ ἵπποι τους εἶναι σὸρες καὶ ὅχι πνεῦμα.

‘Ο Κύριος θὰ ἐκτείνει τὴν χείρα του καὶ θὰ ἀνατρέψει τὸν βοηθοῦντα’.

Ἄκριβῶς δὲ διότι ὁ Ἡσαΐας ἀπαιτεῖ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸν παντοδύναμο Θεό, γι' αὐτὸν καὶ καταδικάζει τὴν ὑπερβολικὴ φροντίδα καὶ ἀγωνία τῶν πολεμικῶν προετοιμασιῶν, ποὺ γίνονται χωρὶς καμμία πίστη στὸ Θεὸν καὶ μὲ μόνη ἐλπίδα σωτηρίας αὐτὲς τὶς προετοιμασίες. Ὁ προφήτης λέγει στοὺς περίτρομους Ἰουδαίους, ποὺ εἴχαν ἀπορρίψει τὴν πίστη στὸν παντοδύναμο Θεὸν καὶ περίμεναν προστασία ἀπὸ τὰ κατασκευάσματα τῶν χειρῶν τους:

22,8 “Σεῖς ἀποβλέπετε εἰς τὴν ὄπλοθήκην τοῦ οἴκου τοῦ δάσους^{*} 9 καὶ προσέχετε τὰ ρήγματα τοῦ φρουρίου τοῦ Δαυΐδ, διότι ἔγιναν πολλά. Καὶ συναθροίσατε τὰ ὕδατα τῆς κάτω δεξαμενῆς. 10 Καὶ τὰς οἰκίας τῆς Ἱερουσαλὴμ καταγράφατε καὶ κατεδαφίσατε τὰ σπίτια διὰ νὰ ἐπιδιορθώσετε τὰ τείχη. 11 Καὶ δεξαμενὴν κατασκευάσατε μεταξὺ τῶν δύο τειχῶν διὰ τὰ ὕδατα τῆς παλαιοτέρας δεξαμενῆς. Δὲν ὀποβλέπετε ὅμως εἰς Ἐκεῖνον, ὁ ὄποιος ἔπραξε καὶ δὲν παρατηρεῖτε Ἐκεῖνον ὅστις ἀπὸ μακροῦ τοῦτο ἐσχεδίασεν**.

Μελετητής Π.Δ.

* Εἶναι τὸ ὄπλοστάσιο ποὺ κατασκευάστηκε ἀπὸ τὸν Σολομῶντα. Κατὰ τὸ ΓΒασ. 7, 2 ὀνομάζεται “οἴκος τοῦ δάσους τοῦ Λιβάνου” ἐπειδὴ κατασκευάστηκε ἀπὸ κέδρους τοῦ Λιβάνου.

** Ο προφήτης παραπονεῖται γιὰ τοὺς Ἰσραηλίτες ὅτι δὲν ἐμβαθύνουν στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ, στὰ παιδαγωγικὰ του χτυπήματα ὡστε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ ἀποτραπεῖ μελλοντικὴ τιμωρία.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ

Ἐπισκέφθηκε κάποτε ἀδελφὸς τὸν ἀββᾶ Θεόδωρο κι' ἔκανε τρεῖς μέρες παρακαλώντας τὸν ν' ἀκούσει λόγο. Αὕτος ὅμως δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε. Κι' ἔφυγε λυπημένος. Τοῦ λέγει

ὅ μαθητής του:

- Ἀββᾶ, πῶς δὲν τοῦ εἶπες λόγο κι' ἔφυγε λυπημένος;

Καὶ τοῦ λέγει ὁ γέρων:

- Φυσικὰ δὲν θὰ τοῦ ἔλεγαν διότι εἶναι πραγματευτὴς καὶ θέλει νὰ δοξάζεται μὲ ξένους λόγους.

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 3

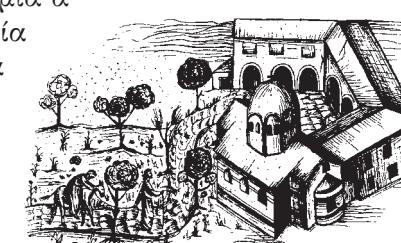
Τέσσερις φορὲς στὴ ζωὴ του γνώρισε ἔξορίες, εἴτε ἐπειδὴ ἥλεγχε τὸ κακό, εἴτε ἐπειδὴ ὑπερασπίστηκε τὶς ἄγιες εἰκόνες, εἴτε ἐπειδὴ δὲν ἐπέτρεψε ἐπεμβάσεις πολιτικῶν στὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ο Ἰδιος ἦταν ὀπαδὸς τοῦ δόγματος ‘ἐλευθέρα Ἐκκλησία ἐν ἐλευθέρᾳ πολιτείᾳ’, ποὺ δὲν ἀφήνει κανένα περιθώριο ἀνάπτυξης παποκαϊσαρικῶν ἢ καισαροπατικῶν αὐθαιρεσιῶν. Εἶναι ἐλεύθερη ἡ πολιτεία ἀπὸ ἐπεμβάσεις ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων. Τὸ Ἰδιο ἐλεύθερη ὅμως θὰ πρέπει νὰ παραμείνει καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ ἐπεμβάσεις πολιτικῶν ἢ πολιτειακῶν παραγόντων.

Τὸ μοναστήρι του ἦταν μιὰ κυψέλη ποὺ ἔσφυζε ἀπὸ τὴ ζωὴ, τὶς ἐργασίες τῆς ὁποίας ὁργάνωσε ὁ Ἰδιος κατὰ τὸν πλέον ἀποδοτικὸ τρόπο. Συνέγραψε τὸ περίφημο ‘τυπικὸ’ τοῦ μοναστηρίου, μέσα στὸ ὄποιο καθόριζε τόσο τὶς πνευματικὲς ἀσκήσεις ὃσο καὶ τὶς χειρωνακτικὲς ἐργασίες τῶν μοναχῶν. Στὴν ταπείνωση, τὴ συνεχῆ μετάνοια, τὴ νηστεία, τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴν ἀναζητοῦσαν τὴν πνευματική τους τελείωση, τὴν ἔνωσή τους μὲ τὸ Θεό, τὴ θέωση. Τὸ τυπικὸ αὐτὸν ἔγινε πρότυπο γιὰ πολλὰ ἄλλα μοναστήρια τοῦ Βυζαντίου. Τὸν 10^ο αἰώνα εἰσήχθηκε καὶ στὸ ‘Ἀγιον’ Όρος καὶ ἀποτέλεσε τὸ πρώτο τυπικό του. Μεταφράστηκε καὶ στὰ ρωσικὰ καὶ ἐπηρέασε τὴ ζωὴ τῶν ρωσικῶν μοναστηρίων.

‘Ανάμεσα στὶς ἐργασίες τῶν μοναχῶν εἶχε καθορίσει τὴν εἰκονογραφία, τὴν καλλιγραφία, τὴν ὑμνογραφία. Ἐπιδόθηκαν μὲ περισσὴ ἐπιμέλεια στὴν ἀντιγραφὴ σπάνιων χειρογράφων κωδίκων καὶ ἔργα τῶν στουδιτῶν μοναχῶν κοσμοῦ σήμερα ὡς μοναδικὰ δείγματα τὶς μεγαλύτερες βιβλιοθήκες τοῦ κόσμου, ὅπως εἶναι τῶν Παρισίων, τοῦ Βατικανοῦ, τοῦ Σινᾶ, τοῦ Αγ. Όρους καὶ ἄλλοι.

Διακρίθηκε ὁ Ἰδιος, ἀλλὰ καὶ μία ὀλόκληρη σειρὰ ἀπὸ στουδίτες πατέρες, στὴ θρησκευτικὴ ποίηση. Μὲ ἔμμετρα ἐπιγράμματα παραδίνει ὑπέροχες συμβουλὲς θεοσέβειας στοὺς μοναχούς του, ἀλλὰ συνέθεσε καὶ ὑμνούς στὸν Κύριο, ποὺ τοὺς συναντοῦμε στὸ βιβλίο τοῦ Τριωδίου καὶ προξενοῦν ἰερὴ κατάνυξη στὶς καρδιές μας.

Διερωτώμεθα λοιπὸν τὶ θὰ ἔταν ὁ κόσμος χωρὶς τὸν Ἰδιο. Τὸν ἀποκαλεῖται πολλὰ ὀφείλουμε στοὺς μοναχούς τῆς Ἐκκλησίας μας. Τεράστια εἶναι ἡ προσφορά τους. Ο Μέγας Βασίλειος τοὺς ὀνομάζει «έραστὰς τῶν οὐρανίων πολιτευμάτων καὶ πραγματευτὰς τῆς ἀγγελικῆς διαγωγῆς καὶ συστρατιώτας τῶν ἀγίων μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ». Ο δὲ ιερὸς Χρυσόστομος τοὺς ἀποκαλεῖ «φωστήρας τῆς οἰκουμένης διάγοντας ὡς ἄγγελοι». Συνιστᾶ μάλιστα ὡς ὄφελιμη τὴν ἐπίσκεψη μοναστηρίου, ὅπου ὁ χορὸς τῶν μοναχῶν «ἀπὸ λύκων ἀρνεούντων ἐργάζεται». Ναὶ, φεύγουν ἀπὸ τὸν κόσμο οἱ μοναχοί, ἀλλὰ βοηθοῦν καὶ εὐεργετοῦν τὸν κόσμο μὲ ποικίλους τρόπους. Αρνοῦνται τὸν ἀμαρτωλὸ κόσμο, ἀλλὰ οἱ Ἰδιοι παραμένουν ὁ κόσμος τοὺς κατατίθεται τὸν δηλαδὴ τοῦ κόσμου μας.

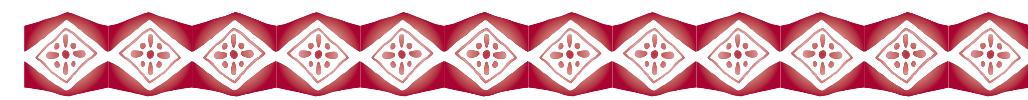
ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Στήν 'Άγιορείτικη μονή Σταυρονικήτα

Παναγιώτη Βολάκη, Θεολόγου

"Ενας σύγχρονος άγιορείτης πνευματικός συγγραφέας γράφει στὸν πρόλογο ἐνὸς βιβλίου του, στὸ δόποιο παρουσιάζει τὸν τόπο τῆς μετανοίας του, «τὸ Αγιον» Ορος εἶναι κυρίως αὐτὸ ποὺ δὲν φαίνεται κι ὅχι αὐτὸ ποὺ φαίνεται...». Τὰ μεγέθη στὰ δόποια συνήθως δίνουμε σημασία οἱ κοσμικοὶ, (δὸγκος τοῦ οἰκοδομήματος, δὸριθμὸς τῶν μοναχῶν, ἡ παλαιότητα τῶν κτισμάτων), λίγο μετράνε ἐκεῖ. Τὸ πνεῦμα ὃπου θέλει πάει. "Οταν στὴν δεκαετία τοῦ '80 ξαναζωντάνεψε δὸ άγιορείτικος μοναχισμὸς μετὰ ἀπὸ μιὰ μακρὰ περίοδο κάμψης μὲ τὴν αὔξηση τοῦ ἐνδιαφέροντος κυρίως νέων ἀνθρώπων, (πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δόποιους σήμερα εἶναι μοναχοί), κάποια μοναστήρια λειτούργησαν σὰν κέντρα ἀπὸ τὰ δόποια πήγαζε καὶ στὰ δόποια κατέληγε αὐτὴ ἡ εὐλογημένη κινητικότητα. Ἀνάμεσά τους ἡ μονὴ Σταυρονικήτα μὲ τὸν τότε ἥγούμενό της π. Βασίλειο καὶ τὴν λιγοστὴ ἀριθμητικὰ συνοδεία του κατέχει ξεχωριστὴ θέση καὶ ἀπέδειξε μὲ τρόπο ἀδιάφευστο πῶς ἔνα μικρὸ γιὰ τὰ άγιορείτικα δεδομένα μοναστήριο μπορεῖ νὰ γίνει τόπος περίσσιας χάριτος καὶ σημεῖο σωτηρίας πλήθους ψυχῶν. "Οσο κι ἀν τὸ μάτι κι ὁ νοῦς ἀναπαύεται ἀπὸ τὴν ἰδαικὴ θέση τῆς μονῆς, (ὑπερψωμένη λίγα μέτρα πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα στέκει στὴ βόρεια ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ Ορούς, χτισμένη πάνω σὲ ἔναν δράχο ποὺ τὸν τρώει κυριολεκτικὰ τὸ κῦμα), ἡ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ κτιρίου ποὺ τὸ μικρὸ του μέγεθος τὸ κάνει πιὸ προσιτὸ στὸν ἀνθρώπο, ἡ ψυχὴ ἀνασαίνει ἀπὸ τὴν χάρη ποὺ χαρίζεται μὲ τὴν κοινωνία τῶν προσώπων. Πρὸιν λίγα χρόνια τὸ μοναστήριο κινδύνευε νὰ πέσει ἀπὸ μιὰ σταυροειδὴ ωγμὴ στὸν σχιστολιθικὸ δράχο πάνω στὸ δόποιο στέκεται, καὶ ποὺ εἶχε προκληθεῖ ἀπὸ τὴ διάδρωση ποὺ προκάλεσε τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, (ἡ μονὴ ἀναφέρεται σὲ χειρόγραφα ἀπὸ τὸν 11ο μ.Χ. αἰ.), ἡ θάλασσα. Γιὰ νὰ περνοῦν ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ στὴν ἄλλη στὸ μέσον τοῦ κατάγραφου μὲ σπάνιας τέχνης άγιορείτικος τοῦ περίφημου Κρητικοῦ ἀγιορέα Θεοφάνη, καθολικοῦ οἵ μοναχοὶ χρησιμοποιοῦσαν ξύλινα γεφυρώματα. Οἱ συντροφεῖς εἶχαν κατ' ἐπανάληψιν καλέσει τὸν μοναχὸν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ κτίριο λόγω τῆς ἐπικινδυνότητάς του. Κανένας ὅμως δὲν ἔφυγε. Σήμερα τὸ κτίσμα ἔχει στερεωθεῖ μὲ ἐνέσεις τιμέντου ποὺ ἔδεσαν τὸν τεράστιο ωραίων δράχο καὶ δὲν κινδυνεύει πιά. Νομίζω πῶς ποτὲ δὲν κινδύνευε, καθὼς θυμᾶμα ἔναν μοναχὸν νὰ μοῦ λέει: «'Αποροῦν πῶς τὸ μοναστήριο μας στέκεται καθὼς μιὰ δύναμη τὸ σπρώχνει πρὸς τὴ στεριὰ καὶ τρεῖς πρὸς τὴ θάλασσα, ἐγὼ δὲν ἀπορῶ γιὰ τὴν ὅποια ἀναλογία γιατὶ ξέρω πῶς αὐτὴ ἡ μία δύναμη ἀρκεῖ γιὰ νὰ νικήσει ὅλες, ἐγὼ τῆς ἔδωσα ὄνομα, τὴν φωνάζω Παναγία...».

Τὸ τέμπλο στὸ καθολικὸ φωτίζεται ἀπὸ τὶς εἰκόνες ἐνὸς ἀπὸ τὰ καλύτερα ἀγιορείτικά σημερινά «Δωδεκάροττα», (σκηνὲς ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ), ποὺ ὑπάρχουν στὸ Ορος. Κοντὰ στὴν μονὴ γιὰ χρόνια ἀσκήτεψε, πρὸιν μετακινηθεῖ γιὰ λόγους ὑγείας στὸ γνωστὸ κελί «Παναγούδα» στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Αγίου Ορούς, κοντὰ στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου καὶ διακονεῖ τοῦ Ιερού Λαού. Τὴν πορεία του πρὸς τὴν ἀγιότητα καὶ μὲ τὴ δικὴ του εὐχὴ ἀκολουθοῦν οἱ πολυάριθμοι σήμερα πατέρες τῆς μονῆς, προσευχόμενοι καὶ ἐλπίζοντες πρὸς δόξαν Κυρίου.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

στὴ Νορμανδία

Παναγ. Καραγιάνη. Θεολόγου

Tὸ σχολεῖο μας, τὸ 4^ο Γυμνάσιο Κοζάνης, μετεῖχε στὸ ἐκπαιδευτικὸ εὐρωπαϊκὸ πρόγραμμα "Σωκράτης-Comenius" μὲ τρία ἀκόμη σχολεῖα, ἔνα γαλλικὸ στὴν πόλη Caen τῆς Νορμανδίας, ἔνα ιταλικὸ στὸ ἀρχαῖο Ρήγιο τῆς Μ. Ελλάδας καὶ ἔνα Όλλανδικὸ στὴν περιοχὴ τοῦ Rotterdam.

"Περιβάλλον" καὶ "Πολιτιστικὴ κληρονομιὰ" ἦταν τὰ θέματα πάνω στὰ δόποια θὰ ἐργάζονταν οἱ ὅμιδες τοῦ κάθε σχολείου ποὺ θὰ παρουσίαζαν τὶς ἰδιαιτερότητες τοῦ κάθε λαοῦ σὲ προγραμματισμένα ταξίδια. Οἱ συνάδελφοι παρουσίασαν ἀξιόλογες ἐργασίες σχετικὰ μὲ τὴ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος στὴν περιοχὴ μας, τὶς παραδοσιακὲς φορεσιές, τοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγούδια καθὼς καὶ τὰ εὐρημάτα τῆς Αἰανῆς.

'Εμεῖς, μὲ τὴ σκέψη δὴ μαθητὲς καὶ ἐκπαιδευτικοὶ τῶν συνεργαζόμενων σχολείων δὲ γνωρίζουν τὴν Ορθοδοξία, θελήσαμε νὰ παρουσιάσουμε τὴν κατ' ἔξοχὴν κληρονομιά μας, τὴν Ορθόδοξη, μὲ ἐπιμέρους θέμα: "Η παρουσία τῆς Ορθόδοξης Εκκλησίας στὴν κα-

'Ο δρούσος Ι. Ν. Αγ. Σεργίου στὴν ώλη Colombelles.

καὶ ἐκπαιδευτικοὶ ἔδειξαν ἵδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Ορθοδοξία. Μὲ μεγάλη ἀπορίᾳ ξεφύλλιζαν τὸ ἄλμπουμ καὶ ἔβλεπαν πὼς ἡ Εκκλησία ἀγιάζει ἔνα καινούργιο αὐτοκίνητο, ἔνα γήπεδο, ἔνα ἐμπορικὸ κατάστημα, πὼς ἀγιάζει τὰ πάντα. Δικαιολογημένα δέδαια ἀποροῦσαν γιατὶ στὸ Δυτικὸ Χριστιανισμὸ οὗτε νὰ τὸ διανοηθοῦν κάτι τέτοιο. Αὐτὸν τὸ Χριστιανισμὸ δύμως ποὺ γνώρισαν οἱ Εύρωπαι, τὸ Δυτικό, μὲ τὴν πολιτικὴ παπικὴ ἔξουσία καὶ τὴν προτεσταντικὴ ὑπερεκτίμηση τῆς λογικῆς, ἀπέροιψαν καὶ μπροστὰ στὰ ἀδιέξοδα πολλοὶ στρέφονται τώρα στὴν Ορθοδοξία ἡ δυστυχῶς στὶς μυστικιστικὲς ἀνατολικὲς θρησκείες.

Θελήσαμε φυσικὰ νὰ μάθουμε ἄν υπάρχει Ορθόδοξη ἐνορία στὴν περιοχή. Μὲ χαρὰ πληροφορηθήκαμε τὴν υπαρξη ὁρθόδοξου ναοῦ στὴν πόλη καὶ τὴ δυνατότητα ἐκκλησιασμοῦ μας τὴν Κυριακὴ μὲ τὸν Ορθόδοξο Γάλλους ἀδελφούς. "Ενας ναὸς ρώσικης ἀρχιτεκτονικῆς, λιτός, μὲ πολλὲς ἐλλείψεις ἀκόμη καὶ σὲ υλικὰ λατρείας, καλεῖ τὸν λιγοστοὺς ὁρθόδοξους νὰ ἐκκλησιαστοῦν καὶ νὰ τελέσουν τὴ Θεία θημερινή μας ζωή". Ετοιμάστηκε λοιπὸν ἡ ἐργασία, ἔνα ἄλμπουμ μὲ φωτογραφικὸ υλικὸ σὲ τέσσερα ἀντίτυπα, ἔνα γιὰ κάθε χώρα, στὸ δόποιο παρουσίαζαμε τὴ συμμετοχὴ τῆς Ορθόδοξης Εκκλησίας στὴ ζωὴ τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τὴ γέννηση μέχρι τὸ θάνατο καὶ τὸν ἀγιασμὸ ποὺ αὐτὴ προσφέρει στὴν προσωπικὴ, οἰκογενειακή, σχολική, ἐπαγγελματική ζωὴ ἀκόμη καὶ στὴν πολιτική.

Στὴ συνέχεια πραγματοποιήθηκε τὸ ταξίδι μας στὴ Γαλλία. Εκπαιδευτικοὶ καὶ μαθητὲς τεσσάρων εὐρωπαϊκῶν σχολείων - Ελληνες, Γάλλοι, Όλλανδοι καὶ Ιταλοί- συναντηθήκαμε, ἀνταλλάξαμε ἀπόψεις πάνω σὲ ἐκπαιδευτικὰ θέματα καὶ ἐκθέσαμε τὶς ἐργασίες μας. Αξίζει νὰ σημειωθεῖ πὼς πολλοὶ μαθητές, γονεῖς

Εὐχαριστία. "Ομως ἔκεινη τὴν Κυριακὴ δὲ ιερέας ποὺ καλύπτει τὶς λειτουργικὲς ἀνάγκες ἀρκετῶν τέτοιων ἐνοριῶν στὴ Βόρειο Γαλλία λειτουργοῦσε κάπου ἀλλοῦ, ώστόσο οἵ πιστοὶ συγκεντρώθηκαν στὸ ναό, συμπροσευχήθηκαν μὲ κατάνυξη καὶ συνέψαλλαν μαζί μας. Σὲ μιὰ πόλη 200.000 κατοίκων, ἀδιάφορων γιὰ τὰ θέματα πίστης, πενήντα Ορθόδοξοι χριστιανοί, μιὰ δαση στὴν πνευματικὴ ἔρημο τῆς περιοχῆς, δίνουν ταπεινὰ τὴ δικὴ τους μαρτυρία, τὴ μαρτυρία τῆς Ορθοδοξίας ποὺ σώζει ἐνάντια στὸ Δυτικὸ πολιτισμὸ ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει μόνο ἡ υλικὴ εὐημερία, ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη καὶ ἡ μαζικὴ κατανάλωση. Δόξα τῷ Θεῷ!

ΧΡΟΝΙΚΑ ◆ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ◆ ΣΧΟΛΙΑ

2003

ΙΟΥΛΙΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2003

‘Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων & Κοζάνης κ. Ἀμβρόσιος:

❖ ‘Εχοροστάτησε κατά τόν Μέγαν Πανηγυρικόν Ἐσπερινόν ἐπί τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου εἰς τὸ Ἱερόν Ἐξωκκλήσιον τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου (Παναγία) Κοζάνης (14/8).

‘Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης κ. Ἀμβρόσιος, εἰς τὸ Ἱερόν Ἐξωκκλήσιον τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου.

‘Από τὴν χειροτονία τοῦ διακόνου
Αθανασίου Παπαϊωάννου εἰς πρεσβύτερο.

❖ Ἐτέλεσε Πανηγυρικήν Θείαν Λειτουργίαν μετά θείου κηρύγματος εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Βελβενδοῦ και ἐτέλεσε τὴν χειροτονείαν εἰς πρεσβύτερον τοῦ διακόνου Αθανασίου Παπαϊωάννου (15/8).

❖ Παρέστη, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλου, εἰς τό τεσσαρακονθήμερον Ἀρχιερατικόν μνημόσυνον τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κυροῦ Παντελεήμονα Β' εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης (17/8).

‘Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης χοροστατεῖ κατὰ τὸν Μέγαν Πανηγυρικὸν Ἐσωερινὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸ Ἱερόν Ἐξωκκλήσιον τῆς Παναγίας Κοζάνης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ

Μ ε τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ, τὶς εὐλογίες τοῦ Σεβασμιώτατοῦ Μητροπολίτου μας κ. Ἀμβρόσιου και μὲ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ ὑπευθύνου γιὰ τὴν Νεότητα και τὴν Κατήχηση Ἀρχιμανδρίτου Αὐγούστινου Μύρου, λειτούργησαν ἐφέτος τὸ καλοκαίρι οἱ Ἐκκλησιαστικὲς Κατασκηνώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων και Κοζάνης. Ὡς τόπος ἐπιλέχθηκε μία πευκόφυτη περιοχὴ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Τριάδος Βελβεντοῦ, ὅπου βρίσκεται κτισμένο κατασκηνωτικὸ Συγκρότημα, τὸ ὅποιο διαχειρίζεται ὁ Δῆμος Βελβεντοῦ, και τοῦ ὅποιου ὁ Δῆμαρχος μαζὶ μὲ τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο συνέβαλλαν σημαντικὰ γιὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ λειτουργία του. Μαζὶ τους προσέφεραν τὶς ὑπηρεσίες τους δεκάδες ἔθελοντες, ἄνδρες και γυναικες, ὀπὸ διάφορες ἐνορίες τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Οἱ κατασκηνώσεις.

Σὲ διάστημα ἑνάμισυ μηνὸς φιλοξενήθηκαν 190 περίπου παιδιὰ και 100 ἐνήλικες. Στὰ παιδιὰ συμπεριλαμβάνονται και 35 προερχόμενα ἀπὸ τὴν Λευκορωσία, ποὺ φιλοξενήθηκαν μὲ κύρια εὐθύνη τοῦ Δήμου Βελβεντοῦ και τὴν πνευματικὴ φροντίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἡ δργανωμένη γιὰ πρώτη φορὰ λειτουργία τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κατασκηνώσεων τῆς Μητροπόλεως μας ἔδωκε τὴν εὐκαιρία σὲ ἀρκετὰ παιδιὰ τῶν Ἐνοριακῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἀλλὰ και σὲ ἄλλα, νὰ ζήσουν μέσα σ' ἔνα ὑπέροχο φυσικὸ περιβάλλον, κοντὰ σ' ἔνα παλαιὸ Μοναστήρι, ποὺ προσδίδει ἵερότητα στὸν χῶρο, ἀλλὰ συγχρόνως και μ' ἔνα ἄλλο τρόπο ζωῆς, διαποτισμένο ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη και Παράδοση· αὐτὸν ποὺ συνδυάζει τὸ αὐθόρυμητο παιγνίδι, τὴν ἀνυπόκριτη χαρά, τὴν ἐθελοντικὴ ἐργασία, τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια, τὴ δοξολογικὴ προσευχὴ και τὴν πρετοιμασμένη συμμετοχὴ στὰ ἄγια Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας.

Τὰ παιδιὰ τῆς κατασκήνωσης μὲ τὸν ὑπεύθυνο
Ἄρχιμ. α. Αὐγούστινο Μύρου.